

Økologikontrollen i 2025

Denne rapport beskriver resultaterne af økologikontrollen udført i Danmark i 2025 i henhold til EU's økologiforordning¹, jf. Fødevarestyrelsens bekendtgørelse om økologiske fødevarer og økologisk akvakultur m.v.²

Økologikontrollen udføres af Fødevarestyrelsens kontrolenheder.

Rapporten omhandler *ikke* kontrollen i storkøkkener, som udføres efter bestemmelserne i bekendtgørelsen om økologisk storkøkkendrift³.

Antal økologicertificerede virksomheder:

TABEL 1

Antal økologicertificerede virksomheder, herunder nye og ophørte, fordelt på virksomhedstyper

Virksomhedstyper	Ultimo 2024	Nye	Ophørte	Ultimo 2025	Tilbagegang antal	Tilbagegang i procent
Primærvirksomheder mv.*	55	1	6	50	-5	-9,1%
Detailvirksomheder	409	58	111	356	-53	-13,0%
Engrosvirksomheder	1885	165	233	1817	-68	-3,6%
• Uden behandling	1206	119	150	1175	-31	-2,6%
• Med behandling	679	46	83	642	-37	-5,4%
I alt	2349	224	350	2232	-117	- 5,0%

*Primærvirksomheder m.v.: Akvakulturbrug, herunder tangbrug, spirevirksomhed, forhandling af petfood med animalsk indhold m.v.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 834/2007

² Bekendtgørelse nr. 2168 af 23. november 2021 om økologiske fødevarer og økologisk akvakultur m.v.

³ Bekendtgørelse nr. 656 af 27. juni 2019 om økologisk storkøkkendrift

TABEL 2**Antal økologicertificerede virksomheder*, 2015 -2025**

	Primærvirk- somheder m.v.**	Engrosvirksomheder med behandling	Engrosvirksomheder uden behandling	Detailvirk- somheder	Virksom- heder i alt
2015	26	514	850	256	1646
2016	37	581	1020	261	1899
2017	31	623	1095	252	2001
2018	37	674	1145	260	2116
2019	51	707	1237	288	2283
2020	54	746	1307	309	2416
2021	58	754	1340	361	2513
2022	51	734	1308	393	2486
2023	53	710	1283	358	2404
2024	55	679	1206	409	2349
2025	50	642	1175	356	2232

* Antal virksomheder pr. 31. december det pågældende år.

** *Primærvirksomheder m.v.*: Akvakulturbrug, herunder tangbrug, spirevirksomhed, forhandling af petfood med animalsk indhold m.v.

Kontrollens dækning af relevante kontrolpunkter

Ifølge EU's økologiforordning¹ skal økologicertificerede virksomheder modtage mindst ét årligt fysisk kontrolbesøg. Da den danske økologikontrol bliver udført som en integreret del af den generelle fødevarekontrol sikres grundlæggende en meget bred kontroldækning. For nogle virksomheders vedkommende vil der være tale om flere årlige kontrolbesøg, jf. de gældende kontrolfrekvenser i henhold til fødevarelovgivningen. Kontrolfrekvenserne fastlægges ud fra en vurdering af risiko og væsentlighed, dvs. f.eks. ud fra virksomhedens størrelse, kompleksitet og tidligere kontrolresultater.

Ud over de generelle retningslinjer for kontrolfrekvenser i henhold til fødevarelovgivningen, er der i Fødevarestyrelsens interne vejledning om økologikontrol fastlagt, at der i løbet af et kalenderår skal udføres stikprøvekontrol inden for en række nærmere definerede kontrolområder. Nogle centrale kontrolområder, som fx regnskab og dokumentation, skal kontrolleres hvert kalenderår, mens andre områder skal kontrolleres ud fra en risikovurdering – dog skal alle kontrolområder gennemgås inden for en 3-årig periode. Kravet om årlig kontrol af alle obligatoriske og relevante områder gælder for de virksomheder, som har været økologicertificeret i hele kalenderåret.

Med udgangspunkt i ovennævnte beskrivelser, så er kravet om den årlige økologikontrol i 2025 opfyldt for 97,8 % af virksomhederne⁴. For hovedparten af de virksomheder, hvor kravet om den årlige økologikontrol ikke har kunnet opfyldes⁵ er 2025-kontrollen i stedet udført primo 2026. Dette gælder dog ikke, hvor den manglende kontrol skyldes, at de økologiske aktiviteter eller selve virksomheden har været under ophør.

⁴ Af de 2232 virksomheder, som var økologicertificeret pr. 31/12-2025, var der 1976 virksomheder, som var økologicertificeret gennem hele 2025. Økologikontrollen blev gennemført på 1932 af disse, dvs. svarende til 97,8 %.

⁵ De hyppigste årsager har været, at virksomhederne ikke har kunnet træffes som følge af fx sygdom/midlertidig lukning eller at der ikke har været udført økologiaktiviteter i løbet af kalenderåret, fx som følge af, at virksomheden har været under ophør.

Overtrædelser og sagsopfølgning

TABEL 3

Overtrædelser hos økologicertificerede virksomheder, der har medført indskærper, påbud eller forbud, bødeforlæg eller politianmeldelser

Virksomhedstyper	Antal overtrædelser*	Antal virksomheder ultimo 2025	Antal overtrædelser i % af antal virksomheder
Primærvirksomheder	1	50	2,0%
Detailvirksomheder	95	356	26,7%
Engrosvirksomheder	183	1817	10,1%
• uden behandling	60	1175	5,1%
• med behandling	123	642	19,2%
I alt	279*	2232	12,5%

* De 279 overtrædelser er konstateret hos 193 virksomheder

TABEL 4:

Overtrædelser hos ikke-økologicertificerede virksomheder, der har medført indskærper, påbud eller forbud, bødeforlæg eller politianmeldelser

Virksomhedstyper	Antal overtrædelser
Primærvirksomheder	0
Detailvirksomheder	12
Engrosvirksomheder	42
• uden behandling	33
• med behandling	9
I alt	54*

*De 54 overtrædelser er konstateret hos 49 virksomheder

TABEL 5

Overtrædelser hos økologicertificerede virksomheder fordelt på sanktioneringstyper og kontrolområder

	Mod- tage- kontrol	Regn- skab	Doku- men- tation	Im- port	Ad- skil- lelse	Mær- kning/ sam- men- sætning	Øko- logi- rap- port*	Trans- port	An- meld- else*	I alt
Indskærper	33	85	32	4	5	30	40	5	23	224
Påbud, forbud	0	1	2	1	0	5	0	0	0	9
Bødeforlæg, politianmeld.	0	1	2	0	0	2	2	0	6	13
I alt	33	87	36	5	5	37	42	5	29	246

*Under *økologirapport* er angivet overtrædelser, der relaterer sig til virksomhedens skriftlige procedurer i økologirapporten, fx manglende opdatering. Under *Anmeldelse* hører konstaterede overtrædelser vedr. manglende anmeldelse af væsentligt ændrede økologiaktiviteter.

TABEL 6

Overtrædelser hos ikke-økologicertificerede virksomheder fordelt på sanktionstyper og kontrolområder

	Anmeldelse	Mærkning	Dokumentation	I alt
Indskærper	45	2	1	48
Påbud/forbud	3	0	0	3
Bødeforlæg, politianmeldelser	3	0	0	3
I alt	51	2	1	54

TABEL 7

Alle overtrædelser* fordelt på kontrolområder

Virksomheds- type	Mod- tage- kontrol	Regn- skab	Doku- men- tation	Import	Adskil- else	Mærkning /sammen- sætning	Trans- port	Økologi -rapport	An- meldelse	I alt
Primær- producenter	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Detail	15	19	8	1	1	18	0	13	32	107
Engros	18	67	29	4	4	21	5	29	48	225
• <i>uden behandling</i>	6	10	13	3	1	12	2	12	34	93
• <i>med behandling</i>	12	57	16	1	3	9	3	17	14	132
I alt	33	87	37	5	5	39	5	42	80	333

* Inklusiv overtrædelser begået af ikke-økologificerede virksomheder, som primært fremgår af kolonnen "Anmeldelse".

TABEL 8

"Overtrædelsesprocenten" - med udgangspunkt i alle overtrædelser, bortset fra overtrædelser, der kun har medført indskærper, for årene 2015 – 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal virksomheder under økologikontrol*	1646	1899	2001	2116	2283	2416	1654	2486	2404	2349	2232
Antal overtrædelser**	7	6	13	8	23	13	16	19	24	28	28
Overtrædelsesprocent***	0,4%	0,3%	0,6%	0,4%	1,0%	0,5%	1,0%	0,8%	1,0%	1,2%	1,3%

*Antal virksomheder: Antal økologificerede virksomheder pr. 31. december; dog er tallet for 2021 fratrukket antallet af virksomheder, som var undtaget kontrol dette år.

**Antal overtrædelser: Inklusiv overtrædelser begået af ikke-økologificerede virksomheder, eksklusiv overtrædelser, der kun har medført indskærper.

***Overtrædelsesprocent: $100 \times \text{antal overtrædelser} / \text{antal økologificerede virksomheder pr. 31. december}$.

TABEL 9

”Overtrædelsesprocenten” med udgangspunkt i alle overtrædelser for årene 2015 – 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal virksomheder under økologikontrol	1646	1899	2001	2116	2283	2416	1654	2486	2404	2349	2232
Antal overtrædelser	141	171	180	170	257	181	139	159	225	282	333
Overtrædelsesprocent	8,6%	9,0%	9,0%	8,0%	11,3%	7,5%	8,4%	6,4%	9,4%	12,0%	14,9%

Antal virksomheder: Antal økologificerede virksomheder pr. 31. december; dog er tallet for 2021 fratrukket antallet af virksomheder, som var undtaget kontrol dette år.

Antal overtrædelser: Alle overtrædelser, inklusiv overtrædelser begået af ikke-økologificerede virksomheder.

Overtrædelsesprocent: 100 x antal overtrædelser / antal virksomheder pr. 31. december det pågældende år.

Konklusion

Der ses i 2025 i lighed med de foregående år et relativt lavt antal overtrædelser, der har givet anledning til sanktioner påbud/forbud, bødeforlæg eller politianmeldelse (jf. tabel 8). Overtrædelsesprocenten for disse alvorlige overtrædelser ligger dog højere (1,3%) end i noget andet år i perioden 2015-2025. Dette kan evt. være en følge af, at der i 2025 blev kørt en kontrolkampagne med fokus på økologiregnskab. Det kunne også være udtryk for en tilfældig variation, selv om antallet af procentvise overtrædelser generelt ligger højere de seneste fem år i forhold. Der er dog stadig tale om et meget lavt antal overtrædelser.

Tabel 9 viser alle overtrædelser, inklusive indskærpelser og overtrædelser konstateret hos ikke-økologificerede virksomheder; her ses at overtrædelsesprocenten for 2025 (14,9%) ligger højere end alle andre år i perioden. Som det fremgår af fodnoterne i tabel 3 og 4, har en del virksomheder begået mere end én overtrædelse eller ikke rettet op efter første sanktion. Tabel 3 viser, at der har været flest overtrædelser i detailvirksomheder (26,7%) og i engrosvirksomheder med tilberedning (19,2%). De kommende års økologikontrol vil vise om de relativt høje overtrædelsesprocenter i 2024 og 2025 er udtryk for en blivende tendens.

I de økologificerede virksomheder ses i lighed med de foregående år det største antal overtrædelser på områderne *regnskab og dokumentation* (tabel 5). Især på området *regnskab* har der været konstateret mange overtrædelser – 87 mod 54 i 2024. Det hænger sandsynligvis sammen med, at der i 2025 den korte kontrolkampagne med fokus på økologiregnskab. Både *regnskab og dokumentation* er i forvejen højt prioriterede områder i økologikontrollen, og resultatet understøtter, at der bør være fortsat fokus på disse kerneområder. Kontrolområderne *modtagekontrol og mærkning/sammensætning* har, lige som i 2024, givet anledning til mange sanktioner.

Antallet af overtrædelser i ikke-økologificerede virksomheder var 54 i 2025 (tabel 6), og langt hovedparten skyldes virksomheders manglende anmeldelse af økologiaktiviteter. Dette svarer til niveauet i 2024, hvor tallet var 61. Tallet illustrerer den vigtige pointe, at økologikontrollens integration i den generelle fødevarekontrol betyder, at sådanne overtrædelser kan konstateres ved den løbende kontrol af danske fødevarevirksomheder.

Gennemgangen af kontrolresultaterne for 2025 leder ikke til afgørende ny fokus ved tilrettelæggelsen af den fremtidige økologikontrol.

Overordnet set vurderes det, at resultatet vedrørende den gennemførte økologikontrol i 2025 på alle de økologicertificerede virksomheder samt det relativt lille antal alvorlige overtrædelser er et udtryk for, at økologikontrollen fungerer tilfredsstillende, dvs. er effektiv og forebyggende.